

Ärenden

SON § 26/25 Remissyttrande Förslag till Inriktningsdokument kommunal primärvård	3
SON § 30/25 Remissyttrande Riktlinjer för brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete	5
SON § 31/25 Remissyttrande SOU 2025:11 Straffbarhetsåldern (Ju2025/00206).....	6

Plats och tid

KS-salen, 2025-04-24 kl. 13:10-16:30

Ledamöter

Beslutande

Anita Löfgren (S)
Patrik Carlsson (KD)
Kenneth Källström (SD)
Emma Wiezell (S)
Lars-Ove Källman (M)
Carina Svensson (SP)
ersätter Anna Bergman (SP)
Ida Gunnarsson (V)

Ersättare

Lars Johansson (S) till kl. 15:45
Peter Jonsson (M)
Alva Doyle (M)
Elin Elfverson (L)

Övriga deltagande

Stina Gustavsson,
sektorchef
Emma Arnham, sekreterare
Alva Edberg*, enhet
demokratistöd
Josefina Söderström,
medicinskt ansvarig
sjuksköterska
Emma Nordelv, stabschef
Camilla Karlsson Andersson,
avdelningschef

*Deltagande på distans (digitalt)

Sekreterare

Emma Arnham

Ordförande

Anita Löfgren (S)

Justerande

Ida Gunnarsson (V)

Paragrafer

§26/25, §30/25, §31/25

Protokollet är digitalt justerat och har anslagits på kommunens anslagstavla

SON § 26/25**Remissyttrande Förslag till Inriktningsdokument kommunal primärvård**

SON2025.0028

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Socialnämndens arbetsutskott	2025-04-10	12/25
2 Socialnämnden	2025-04-24	26/25

Beslut

Socialnämnden beslutar att föreslå kommunstyrelsen godkänna nedanstående yttrande över Förslag till Inriktningsdokument kommunal primärvård som en del av Skövde kommuns yttrande till VästKom.

Denna paragraf förklaras omedelbart justerad.

Bakgrund

Inriktningsdokumentet tydliggör ansvarsfördelningen mellan den kommunala och regionala primärvården. Ansvarsfördelningen mellan kommunal primärvård respektive regional primärvård är en viktig aspekt inför ställningstagande till det nya hälso- och sjukvårdsavtalet.

Yttrande

Skövde kommun har tagit del av förslaget till inriktningsdokument kommunal primärvård och ställer sig i stort sätt bakom innehållet. Dock har kommunen specifika synpunkter gällande vissa delar i dokumentet.

Specifika synpunkter:

Kommunens ansvar att meddela beslut: På sidan 7 i dokumentet står det att "Kommunen ansvarar för att meddela patient eller närstående om godkännande eller avslag till kommunal primärvård och den eventuella kostnad som kommunen debiterar för tjänsten." Skövde kommun anser inte att det bör vara kommunens ansvar att meddela patienten eller närstående om detta. I stället bör det vara den legitimerade personal inom regional primärvård som ansvarar för att informera patienten eller närstående om beslutet, särskilt om beslutet är ett avslag. Detta då de har bäst kännedom om patientens situation och kan ge ett mer personligt och informativt besked, samt kan erbjuda alternativa vårdlösningar inom regionens regi.

På sidan 7 beskrivs "beslut om kommunal primärvård kan bli aktuellt i följande fall" Här anser Skövde kommun att det behöver förtydligas om en, flera eller alla punkter behöver vara uppfyllda för att beslut om kommunal primärvård kan bli aktuellt.

På sidan 10 beskrivs egenvård. I första stycket står det att ” I lagen om egenvård (2022:1250) definieras egenvård som en hälso- och sjukvårdsåtgärd som behandlande hälso- och sjukvårdspersonal, med legitimation eller särskilt förordnande, har bedömt att en patient kan utföra själv eller med hjälp av någon annan” Skövde kommun anser att det behövs ett förtydligande om vad som menas med skrivelsen ”hjälp av någon annan” då det uppfattas otydligt om det exempelvis kan innefatta minderåriga personer

Övriga kommentarer:

I övrigt anser Skövde kommun att förslaget till inriktningsdokument är väl genomarbetat och ger en tydlig bild av kommunens ansvar och roll inom primärvården. Kommunen ser fram emot att se dokumentet implementerat och tror att det kommer att bidra till en mer jämlik och patientsäker vård.

Handlingar

Tjänsteutlåtande: Remissyttrande Förslag till Inriktningsdokument kommunal primärvård
Synpunkter på förslag till Inriktningsdokument kommunal primärvård
Remissförslag Inriktningsdokument kommunal primärvård

Skickas till

Kommunstyrelsen

Lisa Ivarsson, ärendecontroller

Camilla Karlsson Andersson, avdelningschef

Roberta Rollim Eriksson, enhetschef

Josefina Söderström, medicinsk ansvarig sjuksköterska

SON § 30/25**Remissyttrande Riktlinjer för brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete**

SON2025.0038

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Socialnämndens arbetsutskott	2025-04-10	16/25
2 Socialnämnden	2025-04-24	30/25

Beslut

Socialnämnden beslutar föreslå kommunstyrelsen att anta Riktlinjer för brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete i Skövde kommun.

Denna paragraf förklaras omedelbart justerad.

Bakgrund

Riktlinjer för brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete i Skövde kommun har skickats ut för remiss och socialnämnden anmodas yttra sig då riktlinjerna berör nämndens verksamheter.

Yttrande

Syftet med riktlinjen är att tydliggöra Skövde kommuns ansvar för det brottsförebyggande och trygghetsfrämjande arbetet. Den ska även beskriva hur kommunens organisation för brottsförebyggande och trygghetsfrämjande arbete är uppbyggd. Med riktlinjens syfte som utgångspunkt vid genomgång av den är bedömningen att riktlinjen är skriven på ett sätt som fångar detta. Skövde kommuns ansvar och organisation för arbetet framgår på ett tydligt sätt.

Handlingar

Tjänsteutlåtande: Remissyttrande Riktlinjer för brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete

Riktlinjer - Brottsförebyggande och trygghetsfrämjande arbete

Skickas till

Kommunstyrelsen

Lisa Ivarsson, ärendecontroller

SON § 31/25**Remissyttrande SOU 2025:11 Straffbarhetsåldern
(Ju2025/00206)**

SON2025.0033

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Socialnämndens arbetsutskott	2025-04-10	17/25
2 Socialnämnden	2025-04-24	31/25

Beslut

Socialnämnden föreslår kommunstyrelsen att godkänna bilagan ”Remissyttrande SOU 2025-11 Straffbarhetsåldern” som Skövde kommuns remissyttrande till Justitiedepartementet.

Denna paragraf förklaras omedelbart justerad.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har mottagit remissförfrågan från justitiedepartementet gällande SOU 2025:11 Straffbarhetsåldern (Ju2025/00206) och då frågan berör socialnämnden anmodas nämnden lämna ett förslag till yttrande för beslut i kommunstyrelsen.

Den 6 juli 2023 beslutade regeringen att tillkalla en särskild utredare med uppdrag att överväga och föreslå ändringar avseende den straffrättsliga särbehandlingen av unga lagöverträdare. En utredning har genomförts vid Justitiedepartementet och Slutbetänkande Straffbarhetsåldern har överlämnats till regeringen.

Enligt direktiven till uppdraget skulle utredningen överväga och, om lämpligt, lämna förslag på sänkt straffbarhetsålder. Uppdraget är föranlett av att allt yngre personer begår grova våldsbrott. De barn som förekommer i samband med uppgörelser mellan kriminella nätverk blir allt yngre och äldre kriminella skyddar sig mot exponering och straff genom att använda sig av yngre personer som utförare vid grova brott.

FörslagenEn särskild regering om sänkt straffbarhetsålder

Av utredningen framgår att straffbarhetsåldern föreslås sänkas till 14 år när det gäller barn som begår grova brott. Bland de brott som kommer att omfattas av förslaget kan bland annat nämnas mord, människorov, grov allmänfarlig ödeläggelse och grovt vapenbrott. Alltså föreslås ingen generell sänkning av straffbarhetsåldern. Utifrån att ungdomsbrottsligheten minskar i allmänhet skulle en generell sänkning enligt utredningen medföra att betydande resurser läggs på att utreda och lagföra mindre allvarliga brott och troligen inte bidra till någon allmän minskning av ungdomsbrottslighet. Det är brott med ett minimistraff på fyra

är eller mer eller försök, förberedelse eller stämpling till sådana brott som föreslås vara gällande. Att kunna reagera med straffrättsliga påföljder vid allvarliga brott är något som lyfts fram som ett grundläggande samhällsintresse.

Idag gäller att åklagare ska begära prövning i domstol, även vid lägre ålder än 15 år, om den unge begått ett brott (bevistalan) vid brott med minimistraff om fem år eller mer. Detta föreslås ändras att gälla brott med minimistraff om fängelse i fyra år eller mer, så som förslaget med den särskilda regleringen gällande sänkt straffbarhetsålder. Här framförs att ett av skälen är att, mot bakgrund av brottsutvecklingen, anser utredningen att grovt vapenbrott och grovt brott mot lagen om explosiva och brandfarliga varor bör omfattas av presumtionsregeln.

Regleringen föreslås vara tidsbegränsad och gälla under fem år, för att därefter utvärderas om det varit en lämplig åtgärd.

Straffmaximum för unga lagöverträdare

Utredningen föreslår att det bör vara möjligt att döma ut det längsta tidsbestämda fängelsestraff som lagen föreskriver även för lagöverträdare i åldersgruppen 15-17 år. Något som kommer att träffa även barn som är 14 år om brottet omfattas av förslaget om en särskild reglering av sänkt straffbarhetsålder. Det längsta fängelsestraff som kan dömas ut för den som var under 18 år när brottet begicks skulle därmed höjas från fjorton till arton år. Att fängelse ska undvikas som påföljd så långt det är möjligt när det rör barn är en princip som fortsatt ska gälla. Ungdomspåföljder är särskilt anpassade till behov och förutsättningar som gäller barn och föreslås användas på samma sätt som redan gäller. Straffmaximum förväntas bli aktuellt endast i ett fåtal fall då det måste röra sig om mycket allvarliga brott med höga straffvärden. För att säkerställa att det inte ska vara möjligt att döma till livstids fängelse för unga lagöverträdare föreslås ett förbud om att inte kunna döma unga lagöverträdare till livstids fängelse för brott som begåtts före 18 års ålder. Detta för att gå i linje med vad som framgår av barnkonventionen.

Ökat statligt ansvar för barn och unga som begår allvarliga brott

Utredningen har även haft i uppdrag att överväga om det ska läggas ett ökat statligt ansvar för barn och unga som begår allvarliga brott och lämna förslag på hur Kriminalvården kan involveras i olika sammanhang. Överväganden eller förslag ska utgå från ett vård och skyddsperspektiv. Det som framgår i utredningen är att det är oklart vari det statliga ansvaret ska bestå och hur de olika myndigheterna ska samarbeta mot det gemensamma målet att minska barns och ungdomars inblandning i allvarlig brottslighet. Därmed går det enligt utredningens mening inte att formulera några konkreta förslag utan frågan bör tas vidare inom ramen för ett regeringsuppdrag.

Som det ser ut idag är det enligt socialtjänstlagen socialnämnden i en kommun som har huvudansvaret för att följa upp hur barn och unga utvecklas och aktivt arbeta för att förebygga att unga fastnar i missbruk eller kriminalitet. En granskning som riksrevisionen genomfört visar att det finns en risk att insatser mot barn som begår grova brott inte erbjuds på ett likvärdigt sätt över landet. Både vilka insatser socialtjänsten kan erbjuda och vad de

insatserna samt utdömda påföljder innebär i praktiken. Utredningen föreslår att regeringen bör ge ett uppdrag till Kriminalvården och Socialstyrelsen i första hand i nära samarbete med Sveriges kommuner och regioner (SKR) för att överväga dels hur Kriminalvården kan bistå sociala myndigheter, dels möjligheten för Socialstyrelsen att bistå Kriminalvården med kunskapsutbyte. Samarbetet mellan Polismyndigheten och socialnämnderna kan även behöva utvecklas genom ett regeringsuppdrag till Polismyndigheten och Socialstyrelsen.

Kort om barns utveckling och ansvarsförmåga

Utredningen berör varför barn särbehandlas i straffrättssystemet och delar av detta sammanfattas här. Nuvarande straffbarhetsålder bygger på principen att straffrättsligt ansvar inte ska åläggas barn före den ålder då de i allmänhet kan antas ha uppnått den mognad som krävs för det. Under lång tid har den åldersgränsen ansetts vara en lämplig avvägning mellan barns förmåga att ta ansvar för och förstå konsekvenserna av sitt handlande samt samhällets intresse av att kunna döma ut en straffrättslig påföljd. Barn är mindre mogna än ungdomar i övre tonåren och vuxna visar forskningen om hjärnans utveckling. Därmed är barn mer benägna att söka spänning än vuxna och på gruppnivå har barn sämre förmåga till impulskontroll samt att bedöma framtida konsekvenser av sitt handlande än ungdomar i övre tonåren och vuxna.

Bestraffning och straffrättsliga påföljder kan vara negativa för barns utveckling. När ett barn gjort sig skyldig till ett brott kan det av omgivningen stämplas och ses som en brottsling, vilket också kan medföra att barnet betraktar sig själv på det sättet. Barnets uppfattning om sig själv som en brottsling kan bidra till en förstärkning av ett beteende med brottsliga handlingar.

Frihetsberövande påföljder för unga lagöverträdare visar i internationella studier tydliga samband mellan frihetsberövanden under ungdomsåren och senare fysiska och mentala hälsoproblem, försämrad utbildning, sämre anknytning till arbetsmarknad och ytterligare frihetsberövanden under vuxenlivet. Att frihetsberövanden stör både den psykosociala utvecklingen och den mognadsprocess som leder till att flertalet ungdomar slutar begå brott under övergången till livet som vuxna är ytterligare något som forskare lyfter.

Begrepp

Bevistalan – handlar om att det föreligger sådana misstankar om allvarligt brott att ett barn under 15 år kan komma att behöva genomgå en domstolsprövning trots att det inte går att utdöma något straff. Detta kan till exempel bidra till att ett brottsoffer får saken prövad och upplever sig sedd samt att socialtjänsten får en bättre bild av individens stödbehov utifrån allvarligheten i brottet.

Ungdomsvård – den unge lagöverträdaren kan ha behov av vårdande insatser och kan då kallas detta för ungdomsvård. Det kan till exempel handla om att genomgå behandlande samtal eller ett särskilt program för unga lagöverträdare.

Ungdomsreduktion – som ung lagöverträdare tas hänsyn till ålder och avsikten är att det ska gå att dömas till ett lägre straff än vuxna i allmänhet för individer som vid brottstillfället var

under 21 år. Synsättet på barn i detta avseende är att de typiskt sett inte anses ha uppnått den mognad och ansvarsförmåga att de i straffrättsliga hänseenden bör behandlas som vuxna. Barn anses också vara särskilt känsliga för de konsekvenser som straffrättsliga ingripanden kan leda till. Förslaget i delbetänkandet är att avskaffa ungdomsreduktion från 18 år samt att bli mer restriktiv gällande barn 15-17 år.

Handlingar

Tjänsteutlåtande: Remissyttrande SOU 2025:11 Straffbarhetsåldern (Ju2025/00206)

E-post Remiss av SOU 2025-11 Straffbarhetsåldern (Ju2025-00206)

Remissyttrande SOU 2025-11 Straffbarhetsåldern

Skickas till

Kommunstyrelsen

Lisa Ivarsson, ärendecontroller

DOKUMENT SIGNATURER

Innehållet i detta dokument är digitalt signerat.
Namn och tidpunkter visas på denna sida.

Signerat av Ciceron SendSign 2025-04-24 16:32:31